

Gouda, 25 juli 2018

Uitspraak Europese Hof nieuwe veredelings technieken gemiste kans voor innovatie in land- en tuinbouw

Het Europese Hof heeft vandaag geoordeeld dat nieuwe mutatietechnieken beoordeeld moeten worden onder de zware en dure toetsing voor GGO's. Plantum, de brancheorganisatie voor bedrijven in de sector plantaardig uitgangsmateriaal, is zwaar teleurgesteld over deze beslissing. Zeker voor de MKB bedrijven wordt het hierdoor onmogelijk om gebruik te maken van deze methoden. De uitspraak is een gemiste kans om de bijdrage van plantenveredeling aan verduurzaming van de land- en tuinbouw te versnellen.

Uitspraak

De uitspraak van vandaag naar aanleiding van vragen van het Franse Hoogerechtshof geeft de sector langverwachte duidelijkheid, maar niet de duidelijkheid waar we op gehoopt hadden. De rechters stellen dat planten die met de nieuwe mutatiemethoden aangepast zijn altijd als GGO gereguleerd moeten worden, ook wanneer die logischerwijs ook middels niet-gereguleerde (mutatie-) methoden zouden kunnen zijn ontstaan.

In de Europese GGO Richtlijn is een uitzondering opgenomen voor mutagenese, maar het hof stelt dat deze alleen kan worden aangewend voor traditionele mutatietechnieken (chemische behandeling en straling). Deze hebben immers een geschiedenis van veilig gebruik.

De nieuwe mutatietechnieken moeten worden gereguleerd als GGO zodat er een volwaardige risicobeoordeling dient plaats te vinden. Een dergelijke beoordeling kost in verband met een veelheid aan toetsingen op effecten op mens en milieu al gauw tussen de tien en honderd miljoen euro per aangepaste eigenschap. Dit is alleen een optie voor de allergrootste akkerbouwgewassen ter wereld maar is voor alle overige gewassen financieel gezien een NO GO. De rechters stellen dat risico's van de nieuwe mutatiemethoden vergelijkbaar zijn met die van de klassieke GGO's (transgenese). Niels Louwaars: "Wij zijn van mening dat je met gerichte mutaties minder schade aanbrengt aan het DNA dan met traditionele mutaties en dat daardoor de risico's vergelijkbaar of zelfs kleiner zijn. Als we moeten wachten op een geschiedenis van veilig gebruik dan zijn we misschien zo een halve eeuw verder."

Nederland innovatieland

De Nederlandse veredelingsbedrijven leveren veel nieuwe rassen en gewassen in binnen- en buitenland. De voordelen van deze nieuwe rassen komen ten goede aan de hele keten. De consument, de handel, verwerking en teelt. Plantenveredeling levert duurzame oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen en die zijn hard nodig. Wat in het zaadje geprogrammeerd kan worden hoeft daarna niet meer gecorrigeerd met bijvoorbeeld chemische middelen, zegt Niels Louwaars, Directeur van brancheorganisatie Plantum. Gewassen, die geselecteerd zijn op

weerstand tegen droogte of een ziekte hebben minder irrigatie of gewasbescherming nodig. Een goed smakende tomaat die geselecteerd is op houdbaarheid beperkt voedselverspilling. Echter – plantenveredeling kost tijd. Het kan zo 6 tot 15 jaar duren van het kruisen van twee ouderplanten totdat een beter plantenras op de markt komt. De afgelopen 10 jaar is een aantal nieuwe methoden ontwikkeld die veelbelovend zijn voor veredelaars om sneller en preciezer producten kunnen ontwikkelen. De laatste in de rij is CRISP-Cas9, een methode die ook in de geneeskunde toepassingen belooft. Dat de methodes nu niet gebruikt gaan worden in Europa is dus een gemiste kans.

Europa sluit de grenzen

Europa is geen eiland en veel Nederlandse veredelingsbedrijven werken internationaal. Wat wordt hun positie nu de concurrenten buiten Europa wel met deze methoden aan de slag kunnen. Gaan zij een belangrijk deel van hun innovatieve investeringen in het buitenland doen?

Dat de grenzen dicht gaan kan op termijn ook effect hebben op de biodiversiteit. Veredelaars kunnen op termijn geen plantenrassen meer van buiten Europa gebruiken in hun (conventionele) veredeling omdat meestal niet bekend zal zijn of daar ooit zo'n gerichte mutatiemethode in gebruikt is (aan de plant is het niet te herkennen). Want, in dat geval moeten daarmee in Europa veredelde gewassen alsnog door de GGO-molen. Dat betekent een enorme additionele belemmering, juist ook voor de traditionele veredelaars en dus ook voor de boeren en tuinders, die nieuwe rassen met zoveel mogelijk diversiteit nodig hebben.

De wetgever aan zet

De regering stelt in het regeerakkoord dat "Nederland (..) zich in Europa (zal) inzetten voor de toepassing en toelating van nieuwe veredelings technieken, zoals CRISPR-Cas9, mits daarbij geen soortgrenzen worden overschreden." Een belangrijk argument hiervoor is dat deze methoden niet leiden tot planten die niet in de natuur of via oudere, niet gereguleerde, veredelingsmethoden kunnen ontstaan. Wat voor mogelijkheden zijn er voor de Europese Commissie om de situatie nu te verbeteren? Wat kan de Nederlandse overheid doen om het regeerakkoord gestand te doen?.

Plantum is de brancheorganisatie van de bedrijven in het plantaardig uitgangsmateriaal. Nederland is de grootste exporteur van deze producten, met name, groente-, gras- en bloemzaden, en pootaardappelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Plantum, Livia Hendriks

Telefoon 06 570 36 059 email: l.hendriks@plantum.nl

www.plantum.nl/pers